

МОЗ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОЇ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ТА ПАТЕНТНО ЛІЦЕНЗІЙНОЇ РОБОТИ
(УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ
ЛИСТ

про наукову (науково-технічну) продукцію, отриману за результатами наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності підприємств, установ, організацій Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Національної академії медичних наук України призначену для практичного застосування у сфері охорони здоров'я

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 259 – 2016

Випуск 7 з проблеми
«Клінічна фармакологія і клінічна
фармація»
Підстава: рішення ЕПК «Клінічна
фармакологія і клінічна фармація»
Протокол № 4 від 25.11.2015 р.

НАПРЯМ ВПРОВАДЖЕННЯ:
КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ І КЛІНІЧНА
ФАРМАЦІЯ

ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ХВОРИХ НА ГЛАУКОМУ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. І. ПИРОГОВА

ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА
АКАДЕМІЯ МОЗ УКРАЇНИ»

УКРМЕДПАТЕНТИНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ

А В Т О Р И:

д. мед. н., проф. **МАКАРЕНКО О.В.**,
к. фарм. н., доц. **КРИВОВ'ЯЗ О.В.**,
к. мед. н., доц. **КРИВОВ'ЯЗ С.О.**

Суть призначено для оцінка якості життя хворих на **впровадження:** глаукому.

Пропонується для впровадження в профільних лікувально-профілактичних закладах практичної охорони здоров'я (обласних, міських, районних).

Фармакоеконімічний аналіз ставить своїм завданням порівняння вкладених затрат на лікувальні (профілактичні) заходи та конкретних результатів їх проведення, тому безпосередні результати лікування на основі інтегрального показника якості життя (ЯЖ) є досить значимими чинниками.

Сучасні стандарти визначають ЯЖ як мультифакторну характеристику основних сфер діяльності людини: фізичної, психічної, соціальної, тому його всебічна оцінка дозволяє диференційовано визначити вплив хвороби і методу лікування на стан хворого з урахуванням як пов'язаних, так і не пов'язаних із захворюванням факторів, а також визначити частку кожного складника у змінах ЯЖ.

Оцінка ЯЖ важлива не лише для визначення стану пацієнту на даний момент. Показники якості життя, як і симптоми захворювання, змінюються з часом залежно від стану хворого, що дозволяє здійснити моніторинг проведеного лікування і, у разі необхідності, провести корекцію терапії залежно від отриманих результатів.

Покращення прогнозу у випадку лікування первинної відкритокутової глаукоми (ПВКГ) є основною метою терапії. Тому оптимальним вважається лікування, яке максимально покращує ЯЖ пацієнта.

Багато методів лікування пацієнтів, в тому числі хворих на ПВКГ, несуттєво впливають на прогноз (зокрема тривалість життя), однак можуть істотно покращити його якість, полегшуючи симптоми захворювання, зменшуючи частоту ускладнень, госпіталізацій тощо.

У процесі дослідження застосовано методики дослідження: концептуальні моделі якості життя, робота з опитувальниками: загальні (SF-36, SIP, EQ5D); зороспецифічні (VF-14, NEI-VFQ, NEI-VFQ-25, ADVS); глаукомоспецифічні (GSS, COMTOL, GQL-15, SIG)).

В оцінці стану здоров'я пацієнтів із ПВКГ за якістю лікування все більш широке значення набуває використання багатокомпонентних

показників ЯЖ. Тому після узагальнення отриманої з вищевказаних опитувальників інформації було розроблено найбільш точний та зручний інструмент для використання в оцінці ЯЖ пацієнтів з ПВКГ.

При розробці анкети-опитувальника для пацієнтів з діагнозом ПВКГ було враховано такі критерії: змістовність, отримання відновлювальних даних; валідність; реактивність; простота та зручність застосування; використання найпростіших запитань з однозначними відповідями; відтворюваність результатів у різних суспільних середовищах; адаптованість до соціально-економічних, освітніх, релігійних, культурних суспільств України.

Було проведено опитування 249 пацієнтів з діагнозом ПВКГ за допомогою розробленої анкети для оцінки ЯЖ, котра складається з 39 запитань, які згруповані у 5 розділах.

№ розділу	Назва розділу	Кількість запитань	Максимальна кількість балів
1	Самооцінка загального стану здоров'я та зору	2	10
2	Оцінка соціальної активності	6	30
3	Оцінка щоденної активності	16	80
4	Оцінка враженості симптомів глаукоми	12	60
5	Оцінка комплаєнтності	3	15

Відмінність розробленої анкети від існуючих полягає в урахуванні як зороспецифічних показників, так і фізичної та соціальної активності хворого. До анкети включені питання, що відображають комплаєнтність лікування, яка є важливим критерієм не лише ефективності, але й економічності терапії.

Анкетування хворих на ПВКГ показало зниження ЯЖ пацієнтів з усіма стадіями захворювання, що свідчить про його негативний вплив не лише на фізичний, але й на психоемоційний стан хворих. Хворі, в яких діагностовано ПВКГ II стадії, оцінювали загальний стан здоров'я та зору як добрий. Втім, прояви симптомів глаукоми в даній групі

більш виражені – 7 з 12. Скарги на періодичні невеликі труднощі в щоденній активності стосувались 50 % запропонованих видів такої діяльності. Пацієнти, що страждали на II стадію ПВКГ, як і I стадію захворювання, не відзначали необхідності в додатковій допомозі сторонніх осіб у повсякденному житті.

При IV стадії захворювання самооцінка загального стану здоров'я та зору пацієнтів знижується до 2 балів – «погано». Також хворі відзначали зниження усіх видів соціальної та щоденної активності і скаржилися на часті прояви усіх симптомів ПВКГ. При оцінці комплаєнтності було відзначено скарги, пов'язані з режимом або важкістю самостійного застосування лікарських засобів.

Проведене «пілотне опитування» дозволяє зробити висновок про придатність розробленого опитувальника для визначення ЯЖ пацієнтів з ПВКГ, що дозволить розробити більш диференційований та індивідуалізований підхід до лікування кожного хворого.

Інформаційний лист складено за матеріалами досліджень кафедри фармакології і клінічної фармакології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» в рамках НДР на тему: «Фармакоекономічна оцінка медикаментозної терапії розповсюджених офтальмологічних та оториноларингологічних захворювань» (№ державної реєстрації 0114U000935).

За додатковою інформацією з даної проблеми звертатися до автора листа: Макаренко О.В., тел. (056) 713-52-66, кафедра соціальної медицини, організації та управління охороною здоров'я, ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», вул. Вернадського, 9, м. Дніпро, 49044.

Шановний колего!

Інформаційний лист є анотованим описом наукової (науково-технічної) продукції, що входить до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я (Наказ МОЗ України та НАМН від 13.11.2013 №969/97 «Про удосконалення впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.12.2013 за № 2068/24600).

Інформаційний лист спрямований для використання керівниками структурних підрозділів (відповідного профілю) закладів охорони здоров'я України для моніторингу передових технологій діагностики та лікування з подальшим їх впровадженням у практику (Наказ МОЗ України від 14.03.2011 №142 «Про удосконалення сержавної акредитації закладів охорони здоров'я»).